

ГОРПІНИЧ Володимир Олександрович (26. 11. 1927, с. Варварівка, нині Пологівського р-ну Запорізької обл. — 29. 08. 2024, Дніпро) — мовознавець і педагог. Доктор філологічних наук (1974), професор (1976). Заслужений діяч науки і техніки України (1995). Закінчив Дніпропетровський університет (1958). Учителював. Від 1962 працював у Глухівському (Сумська обл., 1965–66 — декан педагогічного факультету), згодом — у Миколаївському (1967–74 — завідувач кафедри мовознавства), Запорізькому (1975–78 — ректор, 1974–79 — завідувач кафедри російської мови), Полтавському (1979–81 — завідувач кафедри російської мови), Кіровоградському (1981–96 — завідувач кафедри української мови) педагогічних інститутах. 1996–2020 — професор кафедри української мови Дніпропетровського університету (нині Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара). Досліджував проблеми граматики, словотвору, правопису, орфоєпії, лексикографії, топонімії, ад'єктонімії, катойконімії слов'янських і романських мов, антропонімії української і давньогрецької мов. Розробив

теоретичні основи та обґрунтував лінгвістичні засади дослідження відтопонімного словотвору, основи функціональної дериватології. Автор низки підручників і посібників, серед них: «Українська мова» (ч. 1–2, 1976–77; 1988; 1993–94; у співавт.), «Русский язык» (ч. 1, 1981; ч. 2, 1986), «Будова слова і словотвір» (1997), «Українські власні назви в російській мові» (1998), «Географічні назви в українській мові» (1999), «Сучасна українська літературна мова: морфеміка, словотвір, морфологія» (1999), «Морфологія української мови» (2004; усі — Київ), автор та укладач словників, зокрема «Русско-украинского орфоэпического словаря» (1992), «Словника відтопонімних прикметників і назв жителів України» (т. 1–2, 1994; обидва — Київ), «Російсько-українського професійно-технічного словника» (1997), «Українсько-російського орфоєпічного словника» (1998; обидва — Дніпропетровськ), «Словника географічних назв України» (К., 2001).

Основні праці

Теоретичні питання відтопонімного словотвору східнослов'янських мов. 1973; Відтопонімні прикметники в українській мові. 1976; Назви жителів в українській мові. 1979 (усі — Київ); Українська словотвірна дериватологія. 1998; Прізвища степової України. 2000; Прізвища Дніпровського Припоріжжя. 2003 (співавтор); Слов'янська ад'єктонімія і катойконімія. 2003; Нариси з контрастивної топоніміки. 2004; Прізвища Середньої Наддніпрянщини. 2004 (співавтор); Прізвища правобережного Степу. 2005 (співавт.; усі — Дніпропетровськ).

Рекомендована література

1. Лучик А. А., Лучик В. В. Бібліографічний покажчик робіт В. О. Горпинича. Дн., 2003.

М. В. Поляков

Бібліографічний опис:

Горпинич Володимир Олександрович / М. В. Поляков // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-31503>. — Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).